

20.3 Opisný způsob

Jak už víme, řečtina tvoří časy přidáním sufixů a prefixů k slovesu. Příležitostně však používá tzv. perifrastickou konstrukci,¹ tvořenou tvarem slovesa εἶμι a participiem.

čas	perifrastická konstrukce	
prézens	prézens od εἶμι	+ participium prézentu
imperfektum	imperfektum od εἶμι	+ participium prézentu
futurum	futurum od εἶμι	+ participium prézentu
perfektum	prézens od εἶμι	+ participium perfekta
plusquamperfektum	imperfektum od εἶμι	+ participium perfekta
perfektum future	futurum od εἶμι	+ participium perfekta

V klasické řečtině opisné konstrukce zdůrazňovaly průběhovou/pokračující sílu participia (buď trvající/pokračující výskyt/událost – participium prézentu, nebo trvání/pokračování dokončeného stavu – participium perfekta). Proto participium aoristu se nikdy nepoužívá v opisných konstrukcích. Je však otázkou, zda takový důraz je přítomný v opisných konstrukcích v Novém zákoně, a to ze dvou důvodů. Za prvé, jak se řečtina vyvíjela od klasického období do novozákonní doby, zdá se, že tento důraz se vytratil. Za druhé, v aramejštině se imperfekta vždy vyjadřují použitím opisné konstrukce a tento idiom mohl ovlivnit výskyty v novozákonních spisech.

¹ Název je odvozen z περι (o, okolo, kolem) a φράζω (vysvětluji), protože ...

Příklady

Mk 2,18: ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωαννοῦ καὶ Φαρισαῖοι νηστευόντες.

- Učedníci Janovi a farizeové se postili.

Ef 2,5: χαριτί ἐστε σεσωσμένοι. – Milostí jste byli (a jste) spaseni.

2Jn 12: ... ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεληρωμένη ᾖ.

- ... aby vaše radost byla úplná.

(Poznámka: opisná konstrukce zde používá konjunktiv přítomného slovesa εἰμι po ἵνα.)

